

صورتجلسه کمیسیون معدن و صنایع معدنی
اتاق بازرگانی، صنایع، معدن و کشاورزی خراسان رضوی

تعداد صفحات: ۶

تاریخ برگزاری: ۱۴۰۱/۰۵/۲۰

شماره جلسه:

رئیس جلسه: آقای صفار طبسی دبیر جلسه: آقای رجحانی ساعت شروع ۰۸:۰۰ ساعت خاتمه: ۱۰:۰۰

دستور کار جلسه:

- ✓ طرح مسائل و مشکلات معدن سنگ آهن و بررسی راه حل های پیشنهادی در خصوص برون رفت از چالش های مرتبط با محیط زیست و منابع طبیعی
- ✓ بررسی مشکلات و ارائه راهکار در خصوص تامین سوخت، انرژی و مواد اولیه واحدهای معدنی و صنایع معدنی
- ✓ ارائه راه حل پیشنهادی پیرامون رفع مشکل ماشین آلات معدنی و تجهیزات کانه آرایی
- ✓ ارائه روش نوین کانه آرایی سنگ آهن مگنتیت بدون استفاده از مگنت

چهارمین جلسه کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی، صنایع، معدن و کشاورزی خراسان رضوی طی سال جاری، روز پنجشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۵/۲۰ در محل ساختمان مرکزی اتاق بازرگانی و با حضور اعضای ثابت کمیسیون و فعالین حوزه معدن سنگ آهن و صنایع فولاد برگزار گردید.

✓ احمدرضا صفار طبسی، رئیس کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی مشهد

- باتوجه به چالش های به وجود آمده میان معدن و ادارات محیط زیست و منابع طبیعی، تشکیل کارگروهی مختص به این دو حوزه از الزامات ما محسوب می شود تا در نتیجه تشکیل این کارگروه، به تعاملات مفیدی در این دو حوزه دست یابیم.
- کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی خراسان رضوی، تمام تلاش خود را برای تسریع و تسهیل فعالیت معدن کاران و همچنین جلب رضایت مسئولان ذی ربط در اداره کل منابع طبیعی و محیط زیست می کند.
- مبحث پهنپاها و هزینه های گزافی که بابت آن ها از معدن کاران دریافت می شود، موجب نارضایتی هایی در طرف جامعه معدنی شده است که بایستی از سوی سازمان صمت مورد بررسی قرار گیرد.

✓ سیدرضا ابوترابی، معاون حفاظت و اراضی اداره کل منابع طبیعی خراسان رضوی

- یکی از مباحثی که امروزه در رسانه ها و سازمان های گوناگون همچون استانداری، بازرسی و... مطرح می شود، مخالفت و تقابل اداره کل منابع طبیعی با معدن و صنایع معدنی است که به عقیده بنده در این حوزه دچار بزرگ نمایی شده ایم.
- متأسفانه امروزه در خراسان رضوی اداره کل منابع طبیعی به عنوان مخالف بستر توسعه و اشتغالزایی معرفی می شود. سهم اراضی ملی خراسان رضوی ۷ الی ۸ میلیون هکتار می باشد. این اراضی اماناتی هستند که از

گذشتگان به ما رسیده و قرار نیست از تمام مساحت آن‌ها بهره‌برداری شود؛ زیرا باید از اراضی ملی برای نسل آینده سهمی باقی بگذاریم.

■ اراضی ملی در واقع بستری برای توسعه اقتصادی در بخش‌های کشاورزی، مسکن، صنعت، معادن و... می‌باشند. سالیانه حدود هزار فقره واگذاری از اراضی ملی به بخش‌های کشاورزی، صنعت و خدمات با موافقت اصولی‌های صادره در قالب کمیسیون‌های ماده ۲۲ و ۲۱ توسط از طریق سازمان امور اراضی و منابع طبیعی و اراضی ملی بعنوان متولی قانونی به موارد مذکور تخصیص داده می‌شود.

■ منابع طبیعی و اراضی ملی به متولیان و سرمایه‌گذاران اجاره داده می‌شود تا نسبت به فعالیت‌های تولیدی و خدماتی اقدام کنند.

■ عمده معادن فعال خراسان رضوی با پاسخ مثبتی که از اداره کل منابع طبیعی دریافت کرده‌اند درحال فعالیت هستند لذا این اداره هیچ محدودیت یا مخالفتی در راستای توسعه فعالیت‌های اقتصادی و معدنی ندارد.

■ اداره کل منابع طبیعی به بررسی، شناسایی و تملک اراضی ملی می‌پردازد و سپس آن‌ها را به صورت رایگان در اختیار سازمان صمت قرار می‌دهد. از طرفی، سازمان صمت حق بهره‌برداری از اراضی ملی را به معدن‌کاران می‌دهد البته ۱۲ درصد از حقوق دولتی پرداخت شده توسط فعالین معدنی که به حساب خزانه واریز می‌شود بایستی صرف امور اصلاح و احیاء شود.

■ دولتی شدن مبحث اصلاح و احیای معادن از جمله چالش‌هایی است که معدن‌کاران با آن مواجه هستند. اگر ۱۲ درصد از حقوق دولتی برای اصلاح و احیای معادن از معدن‌کاران گرفته نمی‌شد و فعالان معدنی پس از پایان فعالیت‌شان مکلف به تبدیل منطقه و پوشش گیاهی زمین معادن به حالت اولیه بودند، شاهد وضعیت بهتری در این زمینه بودیم.

■ لازم به ذکر است که از ۱۲ درصدی که معدن‌کاران از حقوق دولتی به خزانه سازمان صمت پرداخت می‌کنند، مبلغ ناچیزی صرف اصلاح و احیای معدن‌های خراسان رضوی می‌شود.

■ ما مدعی هستیم که در اداره کل منابع طبیعی به ۹۵ درصد از استعلامات بخش معادن پاسخ مثبت داده شده است. ۵ درصدی که از جانب اداره کل منابع طبیعی پاسخ مثبت دریافت نکرده‌اند نیز به دلیل خطرات و عواقب زیست محیطی است که معادن مذکور داشته‌اند.

■ از جمله خط قرمزهای اداره کل منابع طبیعی جهت پاسخ منفی به برخی از استعلامات معدن‌کاران می‌توان به معادن پلاسری خواف به دلیل بافت و نحوه برداشت آن‌ها اشاره کرد؛ زیرا این نوع از معادن ضربه مخربی به خاک و پوشش گیاهی و جانوری محیط زیست وارد می‌کنند.

از دیگر خط قرمزهای اداره کل منابع طبیعی برای فعالیتهای معدنی نیز می‌توان به ماده یک قانون حفظ و حمایت از ذخایر منابع طبیعی و جنگلی اشاره نمود. وجود تاغزارها را از دیگر عوامل مهمی خواند که برای اداره کل منابع طبیعی حائز اهمیت است و فعالیتهای معدنی موجب آسیب‌رسانی به آنها می‌شود.

✓ محمود زنگنه، رئیس اداره امور بیابان اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری خراسان رضوی

خراسان رضوی از لحاظ سطح بیابان‌ها اولین استان کشور محسوب می‌شود و همچنین از منظر وجود تاغزارها و جنگل‌های دست‌کاشت بیابانی نیز در سطح کشور اولین رتبه را داراست.

در حال حاضر خطر رشد بیابان‌ها و توسعه روند بیابانی شدن در کشور و خراسان رضوی بسیار زیاد است. طی تحقیقاتی که اداره امور بیابان‌ها در سال ۱۳۸۹ داشته است، ۱۵ کانون فرسایش بادی خراسان رضوی در ۱۵ شهرستان به مساحت ۷۶۵ هزار هکتار شناسایی شد. این آمار در سال ۱۳۹۸ بازنگری شد و متأسفانه آمار کانون‌های فرسایش بادی استان از ۱۵ کانون به ۳۰ کانون و ۱۵ شهرستان به ۲۲ شهرستان افزایش یافته است. همچنین ۷۶۵ هزار هکتار از کانون‌های فرسایش بادی در سال ۱۳۸۹، طی سال ۱۳۹۸ به یک میلیون و ۲۵۵ هزار هکتار افزایش یافته است.

توسعه پایدار به امری تلقی می‌شود که همه جانبه باشد. نمی‌توان اجازه داد برای رشد یک بخش از اقتصاد و فعالیتهای معدنی، نسبت به تخریب سایر بخش‌ها از جمله طبیعت و منابع طبیعی بی‌اهمیت باشیم.

✓ راضیه علیرضایی، قائم مقام مدیرعامل شرکت معدنی کالا

امیدواریم کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق مشهد در حوزه اختیارات خود به نقش‌آفرینی مطلوبی پردازد و همچنین راه‌گشای ورود اطلاعات لازم به شرکت‌های معدنی باشد؛ زیرا برای انجام فعالیتهای نوین معدنی نیازمند اطلاعات به روز و فن‌آوری‌های نوین هستیم. امیدوار هستم کمیسیون بتواند این مسیر را برای همه هموار کند.

بحث منابع طبیعی و فعالیتهای معدنی خصوصاً در شهرستان خواف از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و از مسئولان ذی‌ربط خواستار تعیین تکلیف این امر مهم در خراسان رضوی هستیم. علیرضایی افزود: این سخن که در اثر فعالیت معدنی در شهرستان خواف مشکلات زیست محیطی ایجاد شده یک گفتار تحقیقی نیست و در مقابل می‌توان گفت که منطقه امنیت پیدا کرده و مشکل اشتغال بسیاری برطرف شده است.

منطقه خواف و سنگان از سال ۱۳۶۳ به عنوان یک منطقه معدنی معرفی شده‌اند؛ اما حفظ کشاورزی و دامداری با الگوی قدیمی در ادوار گذشته ادامه داشته و این اتفاق، عرصه را برای فعالیتهای معدنی تنگ نموده است. اگر تصمی بر فعالیت معدنی در یک نقطه است باید الگوی کشاورزی و چرای دام به گونه‌ای بهینه تغییر کند تا این بخش‌ها در تقابل با یکدیگر قرار نگیرند. اداره کل منابع طبیعی استان در خصوص مسئله مذکور نیازمند تحلیل مفصل، ارزیابی‌های تخصصی و الگوبرداری از کشورهای پیشرفته‌ای است که وضعیت مشابه دارند.

- باید در نظر داشته باشیم منطقه‌ای که بر مبنای توسعه فعالیت‌های معدنی تعریف شده است به الگوریتم متفاوتی در راستای بهبود و حفاظت از منابع طبیعی نیاز دارد. برای این قبیل موانع اندیشه و راه حل ویژه نیاز داریم و باید به گفتگو بنشینیم و با تحلیل الگوریتم توسعه به یک راه حل مشترک برسیم.
- اداره کل منابع طبیعی باید در نظر داشته باشد که به ازای ۵ درصد مجوزی که برای فعالیت‌های معدنی صادر نمی‌کند، باعث جلوگیری از چه میزان سرمایه‌گذاری و رشد فعالیت‌های معدنی خواهد شد.
- پیشنهاد می‌کنم و فکر می‌کنم از وظایف و اختیارات کمیسیون باشد که یک پروژه مشترک تعریف کنیم در همکاری با منابع طبیعی و با کمک معادن مسائل مهم را بررسی کنیم. یکی از این مسائل بحث معادن پلاستی در دنیاست. باید ببینیم این معادن در دنیا چگونه اجرائی می‌شود و یا اینکه این کشورها الگوی کشاورزی و دامپروری را چگونه اصلاح کرده‌اند. ما باید در کانون‌های معدنی نظیر خواف، سنگان، بردسکن و تاحدی سبزوار و نیشابور که همه در نواحی بیابانی هستند به راه چاره‌ای برسیم.
- ✓ **حبیب الله دوستار، مدیر عامل شرکت تعاونی معدن کاشمر**
 - اخیراً نقشه برداری با پهباد که برای صاحبان معادن تکلیف شده است مشکلات متعددی ایجاد کرده. برای مثال گاهی پیش می‌آید که صاحبان معادن ۲۵ روز در نوبت پهباد زمان از دست می‌دهند.
- ✓ **سید مسعود بامشگی، مدیر عامل شرکت معدنی در کاو**
 - هرچند که موضوع واردات ماشین‌آلات معدنی تا به امروز پیگیری‌های موفقیت‌آمیزی داشته است؛ اما خراسان رضوی تاکنون قادر به دریافت مجوز واردات تنها دو دستگاه بوده‌است که این امر نیز نیازمند تقویت قدرت عملی فعالان معدنی خراسان رضوی می‌باشد. متأسفانه تمرکز گرایی در قدرت اجرایی موجب ضعف قدرت اجرایی در استان‌ها و بروز مشکلات به تبع آن هستیم.
 - واردات ماشین‌آلات معدنی و اختیارات خراسان رضوی در این حوزه به رایزنی‌های ویژه‌ای نیاز دارد تا منتج به نتایج مطلوب شود. کرد.
 - در حال حاضر حقوق دولتی براساس قیمت فروش ماده معدنی معین شده و به میزان فرآوری‌هایی که صورت می‌گیرد، حقوق دولتی نیز افزایش می‌یابد. امیدواریم در خصوص این امر مهم نیز بازنگری و رایزنی لازم صورت بگیرد؛ زیرا حقوق دولتی می‌بایست براساس ماده خام موجود در معادن تعیین گردد.
- ✓ **حسین نکاحی، مدیر عامل شرکت معدنی امیرسنگان پارسیان**
 - دلیل اصلی وجود چالش‌های متعدد و گوناگون میان فعالان حاضر در زمینه محیط زیست و معدن کاران، فقدان زبان مشترک و یگانگی اهداف است.

▪ ورود استانداری به فعالیت‌های معدنی موجب برطرف نمودن چالش‌های موجود و بهبود کیفیت و وضعیت فعالان معدنی خواهد شد.

✓ علیرضا مظلومی، مدیر عامل شرکت تولیدی معدنی پوکه صنعتی الیکا

▪ متأسفانه کره زمین با تغییر اقلیم مواجه شده است و از طرفی ۶ دشت استان در حال تخریب و نابودی می‌باشند. این در حالی است که پژوهشگران و محققان به این نتیجه نرسیده‌اند که منشاء نابودی دشت‌های استان تغییر اقلیم است یا واگذاری فعالیت‌های معدنی. در این زمینه نمی‌توان به حدس و گمان بسنده کرد و از منابع طبیعی انتظار می‌رود گزارش مستند ارائه کنند که چه میزان از ریزگردها در اثر فعالیت معدنی بوده و چه میزان از آن در اثر عوامل دیگر مانند بیابان زایی یا حرکت دام ایجاد شده است.

▪ نسبت به معادن پلاستیکی هیچ نگاه حاکمیتی وجود ندارد و در طرح جامع فولاد کشور نیز هیچ اشاره‌ای به این مسئله نشده است و معادن توده‌ای برای تامین سنگ آهن در شرق کشور در نظر گرفته شده‌اند. در حالیکه بخش مهمی از ذخایر آهن استان را ذخیره‌های پلاستیکی تشکیل می‌دهند. در همه دنیا معادن پلاستیکی به رسمیت شناخته می‌شوند و قرار نیست تعطیل شوند. اما مهم است که اصولی و فنی کار شود.

▪ اداره کل منابع طبیعی در حوزه تسریع و تسهیل‌گری صدور مجوز فعالیت‌های معدنی عملکرد ضعیفی داشته و معدن‌کاران برای انجام فعالیت‌هایشان با چالش‌های متعدد زیست‌محیطی و طبیعی مواجه هستند.

▪ امیدواریم تمام مسئولان ذی‌ربط چه در عرصه معدن و چه در حوزه محیط زیست و منابع طبیعی، نگاه صنفی را کنار گذاشته و به امورات مذکور به شکل اقتصادی و ملی بنگرند.

✓ هادی هژبر کلالی، کارشناس سازمان صمت خراسان رضوی

▪ براساس ماده ۱۴ قانون معادن، دولت موظف است از واحد فراوری شده هزینه‌ای را دریافت کند که این هزینه بر اساس ماده خام یا محصول فراوری شده تعریف می‌شود.

▪ سازمان صمت درصدی از قیمت فروش و سود تمام شده معدن‌کار را دریافت می‌کند که این امر از هر لحاظ منطقی و قابل قبول است؛ زیرا فعالیت دولت و معدن‌کاران به شکل مشترک صورت می‌گیرد و زمین متعلق به دولت است و سرمایه نیز در دست معدن‌کار می‌باشد.

▪ بهره‌بردار مکلف است طی هر ۶ ماه نقشه توپوگرافی معدن را با استفاده از روش‌های نوین و پهپاد تهیه و ارائه کند. انجام این مهم برای تمام معدن‌کاران ضروری است؛ زیرا تعدادی از فعالان معدنی به دلیل برداشت‌های غیرمجاز و با کتمان فعالیت معدنی از پرداخت حقوق دولتی سرباز می‌زنند.

✓ سیدرضا علوی، مدیر دفتر حمایت از سرمایه‌گذاری استانداری خراسان رضوی

▪ در صورت اعلام مطالبات از جانب مسئولان ذی‌ربط حاضر در جلسه، ما آماده بررسی و پیگیری چالش‌های اقتصادی موجود در مراتب استانی یا کشوری هستیم.

صورتجلسه کمیسیون معدن و صنایع معدنی
اتاق بازرگانی، صنایع، معدن و کشاورزی خراسان رضوی

تعداد صفحات: ۶

تاریخ برگزاری: ۱۴۰۱/۰۵/۲۰

شماره جلسه:

رئیس جلسه: آقای صفار طبسی دبیر جلسه: آقای رجحانی ساعت شروع ۰۸:۰۰ ساعت خاتمه: ۱۰:۰۰

✓ هاشم صفار، مسئول هماهنگی امور کمیسیون‌های اتاق مشهد

- معضلات اقتصادی از تکراری‌ترین چالش‌هایی است که سال‌هاست با آن روبه‌رو هستیم. متأسفانه ابعاد اقتصادی جامعه ما روز به روز محدودتر می‌شود و برای چاره‌اندیشی در این خصوص باید به صورت جدی به ریشه‌یابی مشکلات پردازیم. باید توجه داشته باشیم که اگر مشکلات در یک سطح ایجاد شده است نمی‌توان راه حل را در همان سطح جست و باید آن را با نگاه کلان و در سطحی بالاتر حل و فصل کرد.

✓ علی تنها فعال معدنی و عضو هیئت رئیسه کمیسیون معدن

- در بخش منابع طبیعی باید به یک زبان مشترک برسیم.

✓ عماد رجحانی، دبیر کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق مشهد

- اتاق بازرگانی مشهد برای تقویت تعاملات میان اعضای کمیسیون‌ها، اقدام به تشکیل تالار گفتگو نموده است که می‌تواند خلاء بین جلسات را پر کند و ارتباط مستمر اعضای کمیسیون و فعالین اقتصادی را به شکل مستمر با اتاق برقرار کند.

مصوبات:

تشکیل کارگروه مشترک با منابع طبیعی به منظور هم‌اندیشی بررسی چالش‌ها و موانع و ارائه راهکار
پیگیری موضوع قیمت گذاری خدمات نقشه برداری پهبادی

حاضرین جلسه:

آقایان: صفار طبسی، صفار، رجحانی، اوحدی، تنها، ابوترابی، زنگنه، حیدری، نکاحی، علینیا، نظری، کیفری، صالحیان، مظلومی بجستانی، سعادت، علوی، دباغیان، غیورعاملی، دوستدار، بامشگی، صابرفرد، باقری
خانم‌ها: علیرضایی، فضیلت (خبرنگار)